

2016-12-15

Dnr: 511-0896-16
Dossier: 0331-02-103

Natura 2000-områdets namn och områdeskod

Ingbokällorna SE0210370

Områdestyp och skyddsstatus

SAC (Särskilt bevarandeområde enligt EU:s art- och habitatdirektiv).

Hela området ingår i naturreservatet Ingbokällorna.

Regeringen godkände utpekande av området i december 1995.
Tidigare bevarandeplan fastställdes av Länsstyrelsen i december 2005.
Denna bevarandeplan fastställdes av Länsstyrelsen den 15 december 2016.

Områdets storlek

6,8 ha

Ingående naturtyper enligt art- och habitatdirektivet

Kod	Namn	Areal
7160	Källor och källkärr	1,24 ha
9010	*Taiga	5,35 ha

*) Bevarandet av naturtypen har hög prioritet inom EU.

Naturtypernas utbredning visas på karta, bilaga 1.

Ägarförhållanden

Heby kommun, Bergvik Skog Väst AB.

Kommun

Heby.

Översiktlig beskrivning av området

Området utgörs av ett antal källflöden med omkringliggande skog nedanför Ingboåsen vid Östa kvarn. Antalet källor är två med varsin damm vilka får sitt vatten från rullstensåsen. Dammarna förbinds med en bäck som rinner upp vid den övre källan för att slutligen mynna i Nordmyrsjön. Källdammarna här är ca 20 m i diameter och vattnet trycks upp från ett stort antal punkter. Den slamartade sand som täcker botten ger denna en säregen blågrön färg. Flera omkullfallna trädstammar ligger i dammarna och bidrar till områdets speciella karaktär. Källorna omges av en sluten skog som till stora delar kan karaktäriseras som taiga. Glasbjörk och gran är de dominerande trädslagen, men bitvis finns stort inslag av tall och klibbal.

2016-12-15

Dnr: 511-0896-16
Dossier: 0331-02-103

Bevarandesyfte

Bevarandesyftet med Natura 2000-området Ingbokällorna är att bevara eller återställa gynnsamt tillstånd för de prioriterade bevarandevärden som anges nedan. Även prioriterade bevarandeåtgärder anges nedan.

Länsstyrelserna ska enligt 17 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. ta fram bevarandesyften för alla Natura 2000-områden.

Bevarandesyftet används tillsammans med beskrivningarna av områdets livsmiljöer och arter vid tillståndsprövningar som rör området, enligt 7 kap 28a – 29 §§ miljöbalken.

Bevarandesyftet ger även vägledning om hur myndigheterna behöver arbeta för att prioritera Natura 2000-områden i det fortsatta skyddsarbetet enligt 7 kap. 27 § miljöbalken och 16 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

Prioriterade bevarandevärden:

- Naturtyperna 9010 *taiga och 7160 källor och källkärr.

Motivering: Två rikt flödande källor med dammar omgivna av skog, små bäckar i naturligt tillstånd, källor och källkärr.

Prioriterade bevarandeåtgärder:

- Kanalisera besökare för att undvika slitage på naturtyperna.
- Granen bör hållas under kontroll och detta särskilt kring källorna och den bäck som förbinder dem. Även sly längs bäckfåran kan behöva röjas.
- Se till att dämnet i ån finns kvar så att den gamla kvarnen kan användas och så att den föreskrivna höjningen av kvarndammen kan hållas.
- Lämna kvar stormfällan och annan död ved som bildas i området.

Beskrivning av naturtyper

7160 – Källor och källkärr (1,24 ha)

Källor och fattiga-intermediära källkärr som påverkas av ständigt strömmande mineralrikt grundvatten. Små källbäckar kan förekomma. Källmiljön och källbäckarna karakteriseras av jämn och låg vattentemperatur. Den källpåverkade vegetationen är särpräglad och förekommer ofta fläckvis vid källan och bäckarna. Torvdjupet kan understiga 30 cm. Morfologiska strukturer i torven är sällsynt och utgörs i så fall av mindre sträng- och flarkbildningar samt källkupoler. Naturtypen är vanligtvis litet och inkluderar både solexponerade och beskuggade källmiljöer. Trädskiktet kan ha en krontäckning mellan 0-100%. Källmiljöerna har en speciell flora och fauna som varierar med mineralsammansättning och krontäckningsgrad. Varterfer påverkan av källflödet avtar övergår vegetationen successivt i fuktiga skogspartier som i området är klassade som taiga.

2016-12-15

Dnr: 511-0896-16
Dossier: 0331-02-103

Naturtypen är känslig mot markavvattnande åtgärder som exempelvis dikning, vilket kan leda till ökad igenväxning och erosion. Produktionsinriktat skogsbruk riskerar också att förändra områdets hydrologi, då den mycket blöta miljön är extra känslig för sönderkörning. Avverkning av närliggande fastmarksskog kan orsaka läckage av näringsämnen samt sänka områdets luftfuktighet och spridning av kalk, aska eller gödningsämnen ger drastiska förändringar på vegetationens artsammansättning. Motsvarande spridning av kemiska substanser i naturtypens närhet kan också skada och våtdeposition av kväve kan påverka naturtypen och öka igenväxningstakten. Anläggning av skogsbilvägar över eller i närheten av naturtypen kan förutom påverkan på den fysiska miljön påverka hydrologin och/eller hydrokemin i området. Intensivt bete med tillhörande tramp kan skada källorna och källkärren.

9010 – *Taiga (5,35 ha)

En viktig förutsättning för denna naturtyp är lång skoglig kontinuitet utan allt för stor påverkan från skogsbruk. På så sätt skapas en naturlig åldersdifferentiering och artsammansättning. Naturliga störningar av olika slag är viktiga, till exempel stormfällningar, insektsangrepp och översvämningar. Brand är en annan naturlig och viktig störningsfaktor, beroende på områdets markfuktighet, och många arter i naturtypen är gynnade av brand.

Förekomst av substrat för bl.a. insekter, epifytiska lavar och svampar är en nödvändighet för många arter knutna till naturtyperna. Särskilt viktigt är förekomsten av död ved, både i stående och liggande form, i olika nedbrytningsstadier. Lövträd, gärna gamla och/eller grova träd, av till exempel asp, sälg och rönn är viktiga substrat och dessutom viktiga som hålträd för fåglar.

Naturtypen behöver skydd från produktionsinriktat skogsbruk och exploatering, samt från företag som förändrar områdets hydrologi. Brist på dynamiska krafter kan leda till brist på habitat vilket kan drabba ingående arter negativt. Naturtypen är även känslig för hydrologisk påverkan inom och utanför området. Ett visst lövinslag i trädskiktet är viktigt för många organismer, varpå det i lövrika bestånd kan bli aktuellt att hålla efter den konkurrensstarka granen. Likaså kan systempåverkande arter, till exempel klövvilt och bäver, påverka förekomsten av löv, speciellt asp, negativt. Spridning eller utsläpp av gödningsämnen, försurande ämnen, närsalter och miljögifter skadar naturtypen.

Bevarandemål

7160 – Källor och källkärr

Arealen källor och källkärr ska vara minst 1,2 ha. Naturtypen ska inte vara påverkad av företag som stör dess nuvarande hydrologi, dock behöver dämnet i ån vara kvar för att den gamla kvarnen ska kunna användas och den föreskrivna höjningen av kvarndammen ska kunna hållas. Källorna ska heller inte vara påverkade av läckage av näringsämnen eller av främmande arter.

2016-12-15

Dnr: 511-0896-16
Dossier: 0331-02-103

9010 – *Taiga

Arealen taiga ska vara minst 5,3 ha eller öka, dock inte på bekostnad av källorna som finns i området. Skogen ska vara flerskiktad och rik på stående och liggande död ved, framförallt grov granved. Det ska finnas gott om gamla och grova träd, varav vissa ska vara solbelysta. Andelen lövträd ska vara mellan 10 och 20 %. Hydrologin ska vara ostörd. Ingen påtaglig minskning av populationerna hos de för naturtypen typiska arterna bör ske. Typiska arter är till exempel mattlumner, grön sköldmossa, aspgelélav, lunglav och mindre hackspett.

Bevarandetillstånd idag

Områdets bevarandetillstånd anses vara gynnsamt, men för att det ska fortsätta att vara det behövs en kontinuitet i den döda vedens förmultningsstadier för att så många vedlevande arter som möjligt ska förekomma i området. Källans långsiktiga bevarandetillstånd är beroende av att konkurrens-, närings-, och vattennivåförhållanden inte förändras.

Hotbild – vad kan påverka Natura 2000-området negativt?

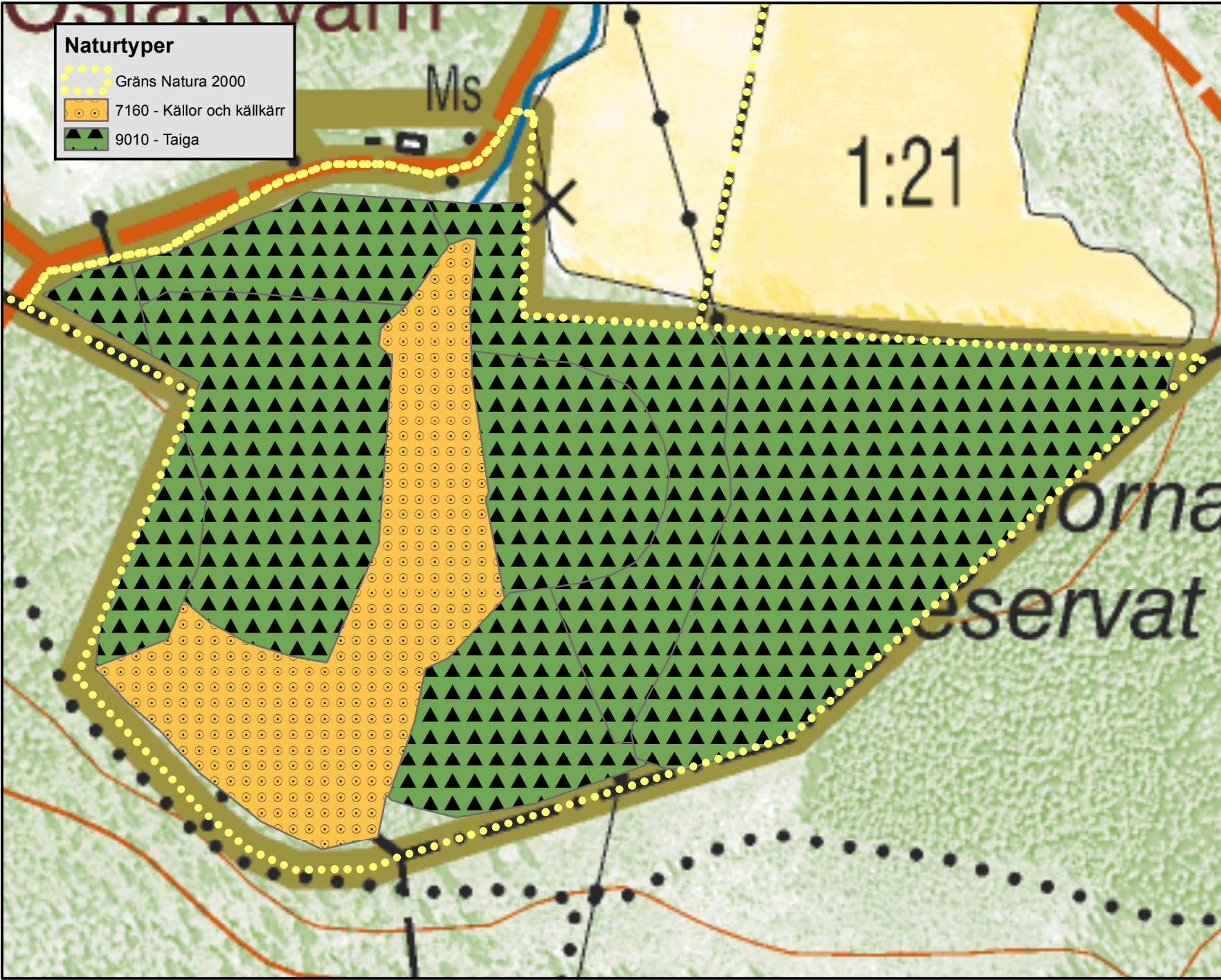
- Skogsbruksåtgärder utan tillräcklig hänsyn i anslutning till området.
- Körning med tunga fordon som framförs på sådant sätt att körspår uppstår, vilket kan leda till näringsläckage och förändrad hydrologi.
- Förändring av hydrologin inom eller i anslutning till området. Dämnet i ån behöver vara kvar för att den gamla kvarnen ska kunna användas och för att den föreskrivna höjningen av kvarndammen ska kunna hållas.
- Störningar från friluftslivet. Dock är området tänkt att vara väl tillgängliggjort för besökare.
- Övergödning, försurning eller kemikalier kan påverka området negativt genom att artsammansättningen förändras.
- Främmande arter i källorna kan förändra den naturliga konkurrensen.
- Minskad mängd död ved i området.

Bevarandeåtgärder

Se prioriterade bevarandeåtgärder.

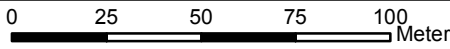
Bilaga

1. Naturtyper enligt Natura 2000.

Naturtyper

- Gräns Natura 2000
- 7160 - Källor och källkärr
- 9010 - Taiga

1:2 000

© Lantmäteriet/Länsstyrelsen

Bilaga 1. Naturtyper enligt Natura 2000.
 Tillhör Länsstyrelsens i Uppsala län,
 Bevarandeplan 2016-12-15,
 dnr 511-0896-16.
Natura 2000-området
Ingbokällorna,
SE0210370,
 Kommun: Heby.